

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Bérmertelen leveleket csak ismert kézíró fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetéseket díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnapi után: szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen határ és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Helyben hazhoz fordítva: Egész évre 12 frt, Fél évre 6 frt, Negyed évre 3 frt, Egy hónapra 1 frt.

Videkre postán küldve:

Table with subscription rates for remote areas: Egész évre 14 frt - kr., Fél évre 7 frt - kr., Negyed évre 3 frt 50 kr., Egy hónapra 1 frt 30 kr.

Hirdetéseket helyben fizetendő.

Az ördög-malom.

Budapest, nov. 3.

Somogyban előbb a baloldal paskondiáta le a jobboldalt, aztán a jobboldal paskondiáta le a baloldalt, és most már helyben vannak. Jó agyba-főbe verték egymást, az egyik jobbra fekszik, a másik balra fekszik és most be vannak vele elégedve. A baloldal azt vetette a jobboldal szemére, hogy komisz, a jobboldal vissza vágta a baloldalnak, hogy még komiszabb, s ezzel kiegyenlítették a becsületet. Most már pihenhetnek babérjaik felett.

Ez a politikai irigykedés kiváltképpen nagy hasznára válik az emberiségnek. Anélkül is úgy szeretjük egymást, hogy majd megesszük, ezzel meg már pláne megehetővé leszünk, s vájkálunk az egymás becsületében mint a sasok és farkasok az eleven husban, annál jobban esvén a falat, minél inkább látjuk vonaglni az áldozatot.

Ördög malom-nak nevezte valaki a politikát, és nem tudom hogy jutalmat vagy érdemrendet kapott volna érte, pedig ennél jobb elnevezést nem tudott volna kitalálni Szarvas Gábor. Ördög malom, melyekben a pártok egymást örlik, és minél nagyobb benűnk a hazafiság, minél jobban akarják megmenteni a hazát, annál jobban. Hogy ezután az lesz a legboldogabb ország, a melynek lakosságában legkisebb lesz a hazafiság erénye, s a népek hozzá ragasztják a miatyánk végéhez: »Es ne vigy minket a hazafiságba!«

Mióta a »Marseillaise« fel van találva, azóta a francziát tartotta a világ a leghazafisabb nációznak, na de merem mondani, hogy utána mi következünk; s ha a hazafiság tulzásaiktól legelőször is a franczia fog elriadni, merem állítani, hogy az után is mi következünk: Mert lehetetlenség sokáig vinni ennyi szusszal.

Ellenséget sem talált annyit önmagában egy egy nemzet mint a franczia. Ebben a tekintetben is mi állunk hozzá legközelebb. Igaz! A külső ellenség ellen egyesül, de mit ér az,

ha meg akkor, mikor külső ellenség nincs, folytonosan egymást marja. Angliában csak egyszer élt Cromwell, de Franciaországban Dantonok, Robespierrek és Maratok egyre élnek, s csak alkalom kell, hogy ketrezeikből kitörjenek, s újra kezdjék a nemzeti marczangolást. Ime, egy olyan válfaja a hazafiságnak, melyet még imádkozással is távol kell tartani magunktól, nem hogy keresnők a vagy lelkesülnénk érte: mint például a somogyiért is!

Somogy jó hírnevének hosszú időre beharangozott ez a két levél, melynek nyilvánosságra való hozatala egyik párt mellett sem valami előnyösen bizonyít. A somogyi ellenzék, hogy botrányt csinálhasson vele, Talián főispánnak egy magán levélét lopatta el és tette közzé, mire Márffy Pál, egy neki bizalmasan elmondott oly privát nyilatkozatot vitt a piacra, a mely nem volt az ő kizárólagos tulajdona, melyvel szabadon rendelkezhetett. Privát levelet, vagy bizalmas privát közleményt csak akkor lehet piacra dobni, ha abba a másik fél is beleegyeznek.

Es ad vocem »ördög malom!«

Nem tudom elhatározni, vajlon az a közlemény, már t. i. a püspökséget értve: együgyűség volt-e Körmeny-től, vagy tulságos becsületesség és bizalom a más becsületességében? Mert ugyan melyik képviselőnek nincs valami terve, s ugyan az önző számítások mily kvodlibetvé lenne egy-egy párt reggelén, a megnyílt agyvelőkből, mint dobozokból, a haza oltárára, illetőleg a ház asztalára potyognának?

Hogy a nőket megismerhessd légy udvarló; hogy a férfiakat megismerhessd, légy kaczer asszony; hogy a képviselőket megismerhessd, légy miniszterelnök. Hejh! Az a Tisza! Ha úgy szólni akar, be sok kerülne mondhatna az ő képviselőjéről egyet-mást. Az ellenzéknek éppen úgy mint a jobboldalnak. Hát bizony az a féle Körmeny számítás nem áll egy magában, csak éppen, hogy az illetők nem fecsegik ki, plane válaszság melyik nemét választja. Végre is abban állapodott meg, hogy le eskizik a vasut vágányára és elgázoltatja magát. Meg is tette és pedig oly időben, midőn szerinte a vasutnak már nem sokára meg kellett érkeznie. Lefeküdt és várt... várt. Masnap meg találták holt testét és az orvosrendőri vizsgálat constátálta, hogy a szerencsétlen ember nem az öngyilkosságnak általa választott módján jutott a paradijsomba. Míg a vonat megérkezett — cihen halt.

Hangos kaczer felelt ez adomára, melyből a kocsiunk mintegy kiérve azt, hogy neki adtuk az elsőséget a conductor felett, nemes ambícióval csapott a lovak közé. A másik adoma, az is ép oly régi mint az előbbi, de semmivel sem rosszabb. (Nem akartam mondani, hogy olyan mint az a régi dal, mely mindig új marad.) Egy gondos apa felszállt Aradon a vasútra kis fiával, kinek féljegyét váltott korához megfelelően. Aztán megindult a vonat. Mielőtt azonban megérkezett volna, reá kellett szentnie a fia féljegyére, mert a kis hamis ez alatt az idő alatt, már vasuti nagykorúságot ért.

Miután ehhez a tárgyhoz már senki sem kívánt szólni, természetesen a német császár betegsége következett s Jules alig várta, hogy a thema kimerültével az aradi országos vásárról kezdjen beszélni. Erre az adott aprópost, hogy minden öt perczben vállon ütötte egy a koci mellett czammagó ló a hátán himbálódzó nagy fadészákkal, vagy pedig perczekig meg kellett állniuk, míg egy nagy gyümölcsös társzeker hódító méltósággal előtűnt el nem halad. Es mi lehetett volna méltóbb beszéd tárgy ezek után, mint a palinka-regale házi kezelése? Vagy talán mégis inkább az amerikai szölvösszokról kellett volna előbb beszélnünk? Ki tudna tárgyalási sorrendet megállapítani tengelyen, mikor a bolgár kérdéssről szóló, leghévesebb vitát is képes megszakítani egy zökkenés, mely rögtön a rossz utakra vagy a

tások előtt, ellenzéki pártvezéreknek! Nem jól imádkozhattott ez a pap, hogy az Isten azzal verte meg, hogy egy órára elvette az eszét...

Más dolog aztán az 5000 meg a 6000 forint, de ilyet is többet tudok s az illetők nem csak élnek, de uralkodnak is. — Ördög malom, ördög malom! Ez az igaz. És jó lenne már egyszer kijezanodni, s felismerni: hogy az az ellenzéki nagy önzetlenség meg óváció, az sem szinig tejfől ám!...

G. B.

A delegatiók. Bécsi hírek szerint, nagyon valószínű, hogy a magyar delegatióban a külügyi kérdést illetőleg egy a bizottságban, mint a nyilvános ülésben nem igen lesz hosszabb vita. Mind a mellett Kálnoky gróf külügyminiszternek alkalma lesz nyilatkozni, mert bizonyos részletekre nézve több oldalról, nevezetesen az ellenzék részéről kérdéseket akarnak tenni. Andrassy Gyula grófról is azt beszélük, hogy részt vesz a vitában.

Képviselőválasztás. Bánát-Komlóson est-törtökön ment végbe a képviselőválasztás és Beniczky Ferenc belügyministeri államtitkár, a kerület szabadalvúparti jelöltjét nagy többséggel és lelkesedéssel képviselővé választották. Ellenfele, Rónai mindössze 150 szavazatot kapott.

Pápay István.

Budapest, november 3.

Egész esendben, azon előkelő nyugalomban, mely a világ leghatalmasabb uralkodói egyikének, Ferenc József királynak dolgozó helyiségül szolgáló termek felett honol, ő felsége cabinetirodájában Pápay István évek hosszú sora óta oly tevékenységet fejt ki, mely áldásdus hatásra és horderőre vonatkozólag vetekehetnek a nyilvánosság fóruma előtt működő miniszterek sok messzehangzó ténykedésével. Azon szerényen előkelő visszahúzódás folytán, mely Pápay Istvánnak szembetűnő jellemvonásait képezi, aránylag kevesen ismerik ezen kitűnő férfit személyesen. Pedig sok ezren vannak, kiknek létérdekeik, javuk és bajuk Pápay döntő elhatározására voltak kocsipar hiányára tereli az elmék figyelmét!

Egyszerre csak megszűnt a beszélgetés, valaki szivarra akart gyújtani. Ehhez volt elég szivar, de gyufa egy sem. A kocsi később volt esve, hogy nem segíthetett helyzetünkön. Es a sok ember, a ki mellett elhaladtunk, mind tűz nélkül. Ezt a helyzet csak az értheti meg igazán, a ki próbálta már. Nem volt mit tenni, mint a jelen borzasztó voltát feledtetni azon kéj gondolatával, a melyet Világoson az első szál gyufa szerezni fog.

Es ekkor az idealista Jules erélyesen megrovott anyagiságomért, hogy én Világoson először is gyufát akarok látni, mikor mi szép leányt megyünk nézni. Könynyű neki, ő nem szokott szivarozni!

Azután feltűntek a messzeségben a hajdani büszke vár romjai. Milyen boldog idők is voltak ottan! Korántsem értem ez alatt az a korszakot, mikor a nagy hősök föztek a vár udvarán paprikást, hanem azt a felejthetetlen pillanatot, midőn tíz leány is sikoltozva remeggett egyik másik ifjú csemete leteért, a ki a szikalfal tetejéről merészon lögte le lábait a tátongó mélységbe. Ennek a jelenetnek megajult emléke Julest ismét ábrándozásra csábította. Vajjon ott van-e még az egyik köhalom rejtekében az a kis papírszelet, melyre két, koszoruba font név betűit írta reá a vonzalom? Razonosan nincs. Mert hogy a szerelmek olyan nagy ellensége még az esőviz is!

Még egy korty a cognacos kulacsból és a társalgás állandóan a szerelem térént maradt.

Miután a lovak is jól teleítették magukat a csárdá mellett, feltámadt az a kérdés, hogy tulajdonképpen érdemes-e szeretni?

Jules a tárgyban való nyilatkozatát el kívánta halasztani mindaddig míg Világosról visszatérünk, a doctor elkomolyodva jelenté ki, hogy köszvénye nem engedi meg, hogy bennünket ilyen pikáns térére kövessm és így

bizva és ha a fejedelmi kegy inséget és nyomort enyhített, a kétségbeesés könyeit felszárította, boldogtalan sors kényének örvendetes fordulatot adott, igen gyakran még a komor halálárnyak közé is életet hozó fény sugarakat bocsátott: ugon Pápay István volt az, ki a királyt arra indította, hogy kegyelmet gyakoroljon, nemes szívének jószágát és könyörületét áraszsa el a szenvedők és szerencsétlenek felett.

De nemcsak mint nagy alamiznaosztó, a királyi kegyek minisztere fejt ki Pápay István ő felsége legbensőbb környezetében a legmagasabb érdemre méltó ténykedést, hanem magasan áll mint cancellár is. A legfontosabb állami okiratok, melyekben a király ünnepléses és nagyjelentőségű alkalmakkor népehez szól, az ő tollából erednek és nem ritkán felismerni még azon iratokban is, melyek rendszeren a miniszteriumok által fogalmaztatva s. o. k. csak a trón és a nyilvánosság elé terjeszteti, Pápay irályát a kifejezés előkelő szépségéről, a mondatfűzés szigorú következetességéről és átlátszó világosságáról.

Személyesen — mint mondók — aránylag csak kevesen ismerik őt; jelentőséges, hasznos, hazafiás működése után ismeri őt az egész monarchia, ismeri és tiszteli különösen szent István birodalma. Magyarország büszke ezen árára és midőn a »Pester Correspondenz« nagy meglepéssel jelenti, hogy ő felsége a királyi Pápay Istvánnak, a csász. és kir. cabinetiroda osztályfőnökének a trón és a haza körül szerzett kiváló érdemeinek méltánylásával a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adni kegyeskedett, érzelmeiben az egész magyar nemzet osztozik és bizonynyal nincs ember széles e hazában, a ki a kitűnő államférfinak és hazafiának a legészintebben, legzivilizáltabban szerencsét nem kívánna.

»Viel Feind, viel Ehr.« mondja a német közmondás, de a jelen esetben éppen nem talál: minden tisztelet mellett, mely őt megilleti s neki meg is adatik, ellenségei nincsenek. Epen mint a korona, melynek belső tanácsnoka, melynek határozmányai és intézkedései gyakran az ő előterjesztései szerint alakulnak, ő is feleltél a pártoknak, melyeknek őzelméi és szívódásai, tehát gyűlölete sem érintik őt.

nem maradt egyéb hátra mint a kérdés eldöntését egyelőre függőben tartani.

Es aztán szóba kerültek az aradi leányok, és mint a kalendarium tudósai szokták mondani a »kilátások a jövőre!«

Szomorú farsang lesz. Mikor a legszebb aradi leányok a bálterem helyett a temetőbe kell, hogy járjanak s a bálí toillottet hosszú időre száműzte a gyászoló fekete ruha!

Megérkezünk Világosra. Hogy mint töl-töttük itt az időt, nem mondhatom el. Magától telt az idő. Annyit bizonyos, hogy nagyon rövid volt, de elég ahhoz, hogy emléke méltóan sorakozzék azon felejthetetlen napok emlékéhez, melyeket ott a repkény szűte verandán töltöttünk el.

Aztán újra elé állott a koci. Hanem a cognacos üveg már üres volt. Es már most mindenki úgy volt, hogy inkább önmagával szeretett volna beszélgetni. De hogy ezt a beszélgetést a többi is hallja, kiki notában beszél önmagával.

Es egyik nótá vége a másik kezdetébe olvadt.

Es a mint a magyar dal édes bus melodiáiban az ő elementaris erejével megragadta a lelket, s a csillagmiriados égbolton kiki megtalált egy fényes csillagot s az elmélyedés pillanatában felkelt a lélek minden vágya, a képzelet minden álma akkor már mindenünk hallgatása megfelelt arra az eldöntetlenül maradt kérdésre, hogy: — Erdemes-e szeretni?

Mercurió.

A milliókért.

[46. Folyt.] (Francia regény.)

— Az ARADI KÖZLÖNY számára fordította: Sz. J. —

XLIII.

Megelőző estén a gróf kalapját melyen fejére huzta és nagy köpönyegbe takarva, elhagyta lakását. Komornyikjának féljegyét vette, hogy alighanem késő éjjel fog visszajönni, mert ő nem olyan, hogy szép lányoktól oly hamar el tudna válni.

»A vén nyegle!« mormogta a komornyik,

A kaposvári mandatum igazolása.

Széchenyi Pál gróf orsz. képviselőt, — mint lapunk tegnapi távirata már jelentette, — a képviselőház harmadik bíráló bizottsága, véglegesen igazolt képviselőnek jelentette ki.

Erre vonatkozólag a »Nemzet« a következőket írja:

»A kaposvári választás dolgában, melyet az ellenzék annyi szenvedélyes támadására használt fel, ma hozta meg az ítéletét a bíráló bizottság s Széchenyi Pál grófot a kaposvári kerület megválasztott képviselőjének jelentette ki. Nem czélunk ezuttal bővebben foglalkozni ez ügyvel; csak röviden konstatajuk, hogy a tárgyalás folyamát figyelemmel kísérők más ítéletet, mint ezt, nem is vártak. A beadott kérvény az alapon támadta meg Széchenyi gróf megválasztását, hogy a mandatumhoz csatolt jegyzőkönyvben több tiszvári szavazó az ő rá szavazottak közé számították, holott tényleg ellenfelek szavaztak. A mandatumhoz csatolt jegyzék igazolta, hogy ez teljes alaptalan állítás; ama tiszvári szavazók a Széchenyi gróf mandatumához csatolt jegyzékben Körmeny pártjához számították. Széchenyi többsége ezek nélkül, sőt ezek el-lene számításával van constátálva a jegyzőkönyvben. Így a kérvény felállításának a keltje alaptalansága constatáltván a kérvényezőket egyéb panaszai-al szemben a választást vedők részéről meggyőzőn behozonyítottán, hogy e vádak részben tulzotak, részben mivel sem igazolták, részben — a kerület másik pártja által használt fegyverekkel szemben — a választás eredményének megmáskítására nem alkalmasítottak: a kérvény minden alapját elvesztette, a mandatum, a melylyel szemben a kérvényben felhozott összes állítások így alaptalanoknak bizonyultak, jogerősen vált s a bizottság Széchenyi grófot igazolta. A bizottság elhatározatával — reméljük — megszűnik az ügyben folytatott hosszú ellenzéki hadjárat, a mely a minő kevéssé volt válogatási fegyverében, ép oly kevéssé vigyázott arra, hogy csak azt állítsa, a mit bizonyítani tud a bizonyítás is, a mit állít. Igazolási ügyekben pedig — a mi igyintelen véleményünk szerint — ez a döntő s nem a szenvedélyeskedés, a személyek iránti ellenszenv vagy az egyoldalú vádaskodás.«

A bíráló bizottság ítélete — melyről a aradi függetlenség párti újság számban megvethető ízlésével »az emberiség«-eket a hunda bandáz, — tehát nyílt és világos. Ennek behozonyításául, ime itt közöljük a terjedelmes indoklást, melyet a bíráló bizottság a lapok rendelkezésére bocsátott: Indokok.

Kérvényező a választás megsemmisítését az alapon kéri, mert az 1874. évi XXXIII

ki becsületlen ember volt és urának titkáról misem tudott. A gróf bekorcsaítva és Taylornehez hajtattott. Ott megtudta az inastól, hogy Taylorné eltávozt az operához hajtattott. Ott végig hallgatott egy felvonást s aztán eltávozt és egy félreszó utazást jelölt meg kocsisnak. Az utca szegleténél kifizette a kocsis és befordult az utcába, hál körülbelül ötven lépéire egy igyentelen külsejű házikó előtt megállott, melynek ajtaja, miután háromszor kopogott, kinyílt.

Körülbelül tíz percz múlva ismét kinyílt az ajtó, de azon most nem ment be senki, hanem egy munkás dőcögött ki, kinek otromba fapapucsai által okozott nehéz léptei korántsem ártáltak el a délczer gróf könnyű modorát, melyen az előkelő világ sima parkettáján mozogni szokott.

Hozzá illő paróka, kórszakal és két szemüveg annyira megváltoztatták a gróf arcát, hogy maga Wilky, e ravasz kópé, sem ismerhette volna fel Curtin János személyében Varreux grófot.

A gróf ki előttünk még ismeretlen okokból ez szarozott öltötte fel, oly gyorsan, mint azt kényelmetlen lobbelleje megengedte, utzaszozat végig ment, míg egy házhöz ért, melyben már évek óta a szegény néptől igen látogatott kocsemá volt. A kocsemáros valamikor matröz volt, ki sokat próbált és az erköles dolgában nem látszott nagyon kényesnek. Ritkán volt iózan és vendégeinek jellemével nem igen törődött, megelégedett azzal, hogy rendszeren megfizették a mit költöttek. Felsége félig siket volt. A vendégeket ez és egy leter szolgált szokta kiszolgálni. Ed-digél nem történt még semmi rossz e kocsemában, miért is a readörégeknek nem volt oka szemmel tartani e kocsmát.

A gróf belépett a dohányfüstöl barnított vendégszobába és sört rendelt. Mihelyt a süket asszony, ki a sört hozta ismét kihömpölygött a konyhába, a gróf odaforult a vendégekhez, és barátságos fejbiztatással, munkás hangkijetéssel mondta: »Jó italt kaphatni itt? Mert ha az ember egész nap dolgozik, bizony jól esik az!«

»Uram, meg lesz elégedve,« mondá egyike a négy vendégnek, mert annyian voltak a kocsmában, és egyuttal szemnyújtóztatott a grótnak, már többször igénybe vette szolgálatait, s ki tudta, minő poutosan és gazdagon szokott a gróf ur fizetni.

Mig a törzsvendégek és a gróf, kit név-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tározója.

(November 5.)

Tengelyen.

— Az ARADI KÖZLÖNY eredeti tározója. —

Hajnali öt óra lehetett mikor valahogy el tudtunk helyezkedni a tömördek bunda, pokrócz és cognacos kulacs közé. Természetes, hogy mindenünk a melegítő szerek e legutóbbi nemével igyekezett közeli szomszéd-ságba jutni, a mely küzdelem végre is csak békés egyezség útján vált megoldhatóvá.

Hárman voltunk. A különben is fázékony természetű doctor mindig arra gondolt, hogy milyen tökéletes jégesapokat fog ő bajszán a világoi publicumnak bemutatni, ha ugyanis addig egészen meg nem fagy. Jules igyekezett még csilomosban pislogni mint az az egy ptezi csilag, a melyet még az égen fejejtett az éjszaka, én pedig a kíváncsiság bizonyos nemével gondoltam a viszontlátás örömeire, melyeket a felkelő nap komával leendő isméti találkozásomnak fogok köszönnömeti.

Mert a dolog úgy áll, hogy én mint minden tisztességes ember már akkor le szoktam feküdni, mikor az a lusia Nap felkel. Hát fel is kelt és aztán olyan gyönyörű szinompával borította be az eget, hogy a doctor elfelejtett fájni, a Jules pedig aludni. Mikor már a kocsival együtt mi is mindnyáján a rendes kerékvágásba jutottunk, a melybe első sorban egy kis »belső fűtés« zökkenett be, elkezdődött a discursus.

Az első tárgy, mely némi élénk megbeszélése adott alkalmat, az volt, hogy hát miért is megyünk mi — tengelyen? Nem jobban meg tette volna-e a szolgálót a vasut. — Még ma akarok Világoson lenni, mormogá a doctor, és e megjegyzésére feltámadt, sirjából két adoma, melylyel a nép a »lassu voratot« csufolni szokta.

Volt egyszer egy szegény ember, a ki nagyon megunta az életét. El volt határozva, hogy a halálba kergeti magát, s csak arval nem volt még tisztában, hogy az öngyilkos-

törvényezik 86. szakaszának megfelelően a választási elnök nem Kormányzó, a ki állított a szavazatok általános többségét megnyerte, hanem gróf Széchenyi Pált jelentette ki megválasztott képviselőnek.

Kérvényezők ezen kérvénybeli állítás begyőzésére hivatkoznak a kérvény mellett a) b) c) és d) alatti okmányokra, melyek szerint a központi választmány az 1887. június hó 28. és 29-én tartott ülésében megállapította volna, miszerint az 1887-ik év június hó 18-án a kaposvári kerületben megjelölt országgyűlési választás alkalmával Kormányzó Sándor 28 szavazattal többséget nyert volna. A jelzett okmányokat bírói figyelembe nem lehet venni, mert eltekintve azon körülménytől, hogy a nyilatkozat mellett bemutatott belügyminiszeri rendelet tanúságként a) b) c) és d) alatti okmányok, illetve az azok tárgyát képező eljárások meg lettek semmisítve és így az okmányok tartalma jogilag figyelembe nem jöhet; mellőzendők voltak az okból is, miután egy oly hatóságnak ténykedései s a ténykedés alapján hozott határozata, a melyek a törvényben előírt feltes hatóság által felülvizsgáltak s megsemmisítettek a jogilag létezőnek nem tekinthetők. De nem voltak figyelembevehetőek a hivatkozott okmányok azért sem, miután azok közokiratok egyáltalán nem képeznek, mert a közokirat mérve abban fekszik, hogy az okmányt kiállító hatóságok azon eljárásra, illetve azon ténynek bizonyítására a törvény szerint hatáskörrel bírnak a melyre vagy a melyről a közokirat szól.

Miután pedig az 1873. XXVIII. tv. értelmében nem esik a központi választmány hatáskörébe annak megállapítása, hogy az országgyűlési választások alkalmával ki nyerte el az általános szótöbbséget, a kérdéses iratokat, a melyek közokirat természetűeknek el nem ismerhetők, figyelembe nem vehetők. De mellőzendők voltak a kérvény mellett e) f) g) h) alatti hivatolt tanúk is, mert eltekintve azon körülménytől, hogy gróf Széchenyi Pál általános szótöbbsége a választási jegyzőkönyv mellett bemutatott szavazati rovatok tanúságaként kétségtelen. Dr. Krisztián József, mint az egyik szavazatszéd küldöttje jegyzője, dr. Andorka Elek, Matolay Sándor és Szép Enéne a választási jegyzőkönyv tanúságaként, mint bizalmi forrásként közre a kérdéses választásnál s így tehát azok tanúk egyáltalán ki sem volnának hallgathatók, miután a nevezettek a házszabályok 91. §-a értelmében, a vizsgálat elrendelése esetében, fent körülírt minőségüknek fogva azok közre tartoznak, kik nem mint tanúk hallgathatók ki, hanem csakis nyilatkozattételre szoríthatók.

A mi Tallian Béla tanura való hivatkozást illeti, ugyancsak kiballagása, eltekintve a fentebb előterjesztetté, mellőzendő volt, mert a tanuval kérvényezők azt kívánják igazolni, hogy a tanuhoz a választásra vonatkozólag mily hírek jöttek, tehát kérvényezők e tanuval nem is a kérvényben foglalt állítást kívánják bizonyítani. — Azon további kérdéseknek pedig, a melyekkel bizonyítani kívánják, hogy tanu hivatalos minőségéből kifolyólag mily intézkedéseket tett vagy tétlenül kívánt, eltekintve, hogy ezen kérdések a kérvényben foglalt kifogásokkal mi kapcsolatban sem állanak, a házszabályok 86. szakaszának 4. pontja értelmében egyáltalán helye sem lehet. Kérvényezők kifogásaként felhozák, miszerint gróf Széchenyi Pál javára a 20. szótöbbség akképp állapított meg, hogy 19 Tasszár közegből választó a lap fordításával az oldal elcsereje folytán gr. Széchenyi Pál rovatába iratott. Kérvényezők ezen kifogás bizonyítására hivatkoznak a megyei levéltár-

leg egy sem ismert beszéde elgyedtek, Vaux szokott ügyességével oda fordította a beszéd tárgyát, mind szorult viszonyban él a munkás, mind keveset tud szerezni, míg a gazdag úr naponta olykor ezreket nyer.

"Éj a manóba, pedig nekem is szükségem volna most szép összegre", mondá a gróf ösmérőbe, egy erős magas termétt, ravasz arcu férfi. Szeretnék egy szép leányt nőni venni, de a kisasszonynak előbb ajándékra faj a foga, pénzt akar látni, hisz tudjuk minő hiuk az asszonyi állapotok?

"En pedig," kiáltá egy másik, ki küléjét és beszédjét tekintve olyan atyafi lehetett, meguntam Brüssel utcáit taposni. Vízket a bóróm s mihelyt nagyobb összegre tehettek szert, ismét elmegyek Amerikába, ez az egyedüli ország, hol az ember kénye kedve szerint élhet és pénzt szerezhet!"

"Igazad is van, Károly," vágott rá a harmadik, "én is ezt tartom, s mielyt kétezer frank van a zsebémben, rögtön utnak indulok New Yorkba."

"En már akkor inkább Párisba vagy Londonba költözködnék, noha itt is megélné az ember, ha akad nagyobb munkája, perzeze holmi csekélységbe nem érdemes belefogni," jegyzé meg e cimborák negyediké.

"Hm," mondá a gróf, "ha az urak így gondolkoznak, akkor épen jó hogy jöttem. Egy gazdag ur, kinek nevét nem szabad elárulnom, megbízott, hogy szerezzek négy vagy öt elszánt férfit, egy teljesen veszély nélküli vállalat kivételére, melynek egy-két ezer frank jutna mindnyájukra. Talán maguk is reáallának a munkára, a pénzt aztán felosztjáték maguk közt."

"S miert ne," mondá a vlam atyafi felugorva ezekérl, "kivált ha nem jár veszélytel. S mit tegyünk ezért a pénzért?"

"Semmi egyébét, mint egy fiatal embert midőn az májé XX. utca egyik házából távozik, megfogni és földhöz teríteni."

"Talán megöljük egyuttal?" kérdé egy másik. De az, a ki a grótot ismerte már korábbi időktől felbeszélgette a kérdésüket és a grófnak fordulva mondá: "Mindenekelőtt határozottan tudnunk kell, mennyi jár nekünk ezért a munkáért."

"Nyolcezer frank, szép összeg," felelé a gróf.

"Az kevés," kiáltá a vlam atyafi és egy másik közpöcs ember, kinek aprószeime csak ugy fényteltek a kapzsiságtól.

Sokáig alkudoztak, míg végre abban állapodtak meg, hogy a gróf nyolcezer frankot azonnal fizessen nekik, ugyan annyit pedig a tett sikerülté után. Miután meg lett

ban elhelyezett szavazati lajstromok mellett a kérvényben bemutatott l) s m) alatti közjegyzői okiratokra.

Kérvényezők ezen kifogása azonban teljesen alaptalannak bizonyult.

Mert az l) alatti nyilatkozatot kiállított a Bakonyi Ferencz küldöttségi elnök által felteszt rovatos szavazási lajstromok tanúságaként tényleg, mint Körmendy Sándorra szavazók, még pedig a következő tételszámok alatt fordulnak elő: Egerszegi Eöresz 432, Vig Antal 434, Vig Ferencz öreg 435, Seles Ferencz 437, Szabó Mihály 438, Kelemen Gábor 444, Kelemen János alsó 445, Visnyei János 446, Vig Mihály ifjú 449, Vida György 439, Kalmár József felső 443, Szalay István 447.

Az m) alatti közjegyzői okiratban foglaltak ugyancsak a következő tételszámok alatt, mint tászari választók Körmendy Sándor javára irattak: Kalmár József 448, Ujhelyi László 440, Egerszegi Imre alsó 436, Gergely Mihály 431, Várvi András 433.

Ezek szerint tehát kérvényezők azon kifogása, hogy gróf Széchenyi Pál 20 szavazati rovatot emeltek, hanem kérvényükben fentartják maguknak mindazt, a mit még szükségesnek tartanak előadni. Az ily fentartás a házszabályok 57. és 64. §-ai értelmében joghatályos nem bir, mert a hivatkozott szakaszok értelmében a tényállás a kérvényben adandó elő, az okok, a melyek a választás érvényessége ellen felhozhatók, a kérvénybe foglalandók, mert a kérvényben foglalt tényállás a tárgyalás folyamán sem meg nem változtható, sem ki nem bővíthető, sem pedig ily kifogások fel nem hozhatók.

A kérvényezők meghatalmazottjai a tárgyalás folyamán a gróf Széchenyi Pál által megbizó levele mellett bemutatott rovatos szavazási ívek ellen, azok hamis voltát vitatván, ama kifogást emelték, hogy a 343. tételszámtól 367. számig bevezetett Szenna közegből választók Körmendyre szavaztak és daczára ennek gr. Széchenyi Pál javára lettek írva, hogy továbbá a Bakonyi Ferencz küldöttségi elnök a rovaton Körmendy nevet kitorította s helyére gr. Széchenyi Pál aevét írta volt s így ezen körülményből folyólag gr. Széchenyi Pál nem nyerte el az általános szótöbbséget.

Kérvényezők ezen előadásával szemben első sorban vizsgálódni volt, vajjon az a házszabályok 64. §. értelmében kizárólag figyelembe vehető-e? Mert a kérvényben sem azon okok közli, amelyek folytán kérvényezők a választás megsemmisítését kérték, sem pedig a kérvényben előadott tényállásból ezen esakis a tárgyalás folyamán előterjesztett előadás foglalva nincs s mert maga ezen előadás nem mint a kérvényben foglalt tényállás támogatására vonatkozó bizonyíték, (házszab. 57. és 64. §-ok), hanem mint új kifogás jelenkezik.

A bíráló bizottság hatásköre a házszabályokban szabályozásait nyeri s azok 64. §-a értelmében eljárásnak tárgyat csak a 12. §. h) és d) pontja értelmében tett, illetőleg a kérvényben előadott kifogások képezik.

A bíráló bizottság törvényes hatáskörét tehát túllépé, ha oly kifogást, a mely a kérvényben előadott, ittelkedése alapúlag elfogad s mert a bíráló bizottság köve lévén a

köve ez oszmány alku, és a gróf a cinkosoknak körülményesen leírta a házat, valamint a fiatal ember küléjét is, elhagyta a korcsmát és visszatért ama házba, melyben öltönyét feleszerlé, ismét áöltözöködött és hazament.

E közben Darvil Emil igen kedélyesen töltötte idejét barátja család körében. Leigly nagyon szerette művésztársát, neje pedig sokot szeretetreméltósággal fogadta Emilt. Feszült figyelemmel kísérte a két művész beszélgetését és olykor találó megjegyzéseket vetett közbe, mi által a társalgás sokkal élénkebb jelleget öltött.

Ejfélt ötött már az óra, midőn Darvil tászari készült. Bocsnatol kért, hogy oly hosszasan időzött és Delignytől ki a kapuig kísérte, szívélyes köszönettel vált búcsút.

Az utca, melyben a fiatal házaspár lakott, azon esaden félreeső utcák közé tartozott, melyben éjjellátásban már rendesen valamennyi lakó réz alszik.

Emil a pitvarban rágyújtott egy szivarra és esadenes dudolva valami ösmertesebb dalműszöveget haza felé sétált. A mint így haladt az uton, szemközti taláta magát egy nagy erős termétt férfiával, ki tülzet kért. Darvil mit sem gyanítva, készséggel engedett az ösmertelen kéresének s csak azt vehette észre, hogy az idegen élesen ránézett. A közeli gázlámpa fényénél kiveheté továbbá ez ember visszatásztó arczónását. Mihelet az ösmertelen szivarja égett Darvil el akart menni mellette, de ez hirtelen megfogta őt. Erre egy másik gyanus külsejű egyén szinte ráohant s mivel Darvilnak nem volt más fegyver védelmére, mint csak sétatápkézika, csakhamar földre tiporták. Darvil Emil a homályban még kivethette, mint villogtatta a gazemberek egyike kését és ösztörszerűleg felemelte karját védelmére, de már késő, mert a két mellébe furodott és Darvil eszméletlenül öszserogyott.

"Még egyet adj neki, hogy ne keljen fel többé, suttogá a cinkosok közül az, a ki a grófnak régbib ismerőse volt, "én elvesztettem kesémet, míg vele birkóztam!"

A vlam atyafi már engedni akart társa felszólításának, midőn közeli léptek és hangok hallatszóttak. A hangok mind inkább közeledtek. "Fussatok!" suttogá a vlam és alig hogy ezt kimondta, már keréket oldott mind a négy gazember, anélkül, hogy hátrékeltek volna. Darvil pedig eszméletlenül és halálozan megsebesítve hevert a földön.

(Folytatása következik.)

feleknek a kellő időben tett előterjesztéséhez a választás érvénytelensége mellett szóló okokat és kifogásokat, még ha azok előtte teljesen be is győzetnek, csak annyiban vehető bírói figyelembe, a mennyiben azok a házszabályokban előirak, idő s helyen előterjesztve lettek.

Azon felfogás, hogy a szenai választók tekintetében emelt előadás nem esik a kifogásfoglalás alá, hanem az csakis a kérvényben tett előterjesztés tárgyat nem volt.

Mert kérvényezők azon kérvénybeli állítása, hogy a választási elnök a választási törvény 86. §-át sértette meg, a midőn gr. Széchenyi Pált jelentette ki általános szótöbbséggel megválasztott képviselőnek, a választás elleni kifogásoknak minősítendő nem volt. Mert a midőn a házszabályok 57. §-a megkivánja, hogy a kérvényezők a választás érvényessége ellen az okokat a kérvényben tartoznak előadni és csakis ezen okok, illetve kifogások képezhetik az ittelkedés alapját; ez alatt nem is érthető más, minthogy magában a kérvényben felsorolándók azon ténybeli mozzanatok, esakévek vagy mulasztások, a melyek jogi következmények a választás mint törvénytelensége ily érvénytelenség tünik fel.

A szenai választók állítólagos helytelen bevezetésére vonatkozó előterjesztés nem volt az új bizonyíték foglalás alá sorolható.

Mert hisz ezen vitatott szabálytalanság, mint a választás érvénytelenségét előidőző ok hozhatik fel. A kérvényezők részéről előterjesztett azon állítás, mely a választást védők részéről tagadása végett, és mely így mint megtárgyalt állítás bizonyítást kívánván meg, bizonyítékul minősítendő nem volt.

De ha meg elfogadhatónak is teljesen kérvényezők ann felfogása, hogy ezen kifogás a házszabályok értelmében elkésztett emelnek volna tekinthető, ugy az bírói ügyeembe meg sem volna vehető.

Kérvényezők azon állításukat, hogy a szenai választók, a kik a sorozat értelmében 343. tételszámtól 397. tételszámg mint gróf Széchenyi Pálra szavazók bejegyezve lettek, nem a nevezettre, hanem Körmendy Sándorra szavaztak, mivel sem kísérelték meg bebizonyítani. Az e tekintetben hivatott a) alatti okmány az alábbi foglalt indokok alapján bizonyítékul elfogadható nem volt, miután az általános választási jegyzőkönyv kapcsán bemutatott szavazási lajstromok ellenében a belügyminiszteriummal és a megyei levéltárban elhelyezett példányok, eltérés esetében bizonyítékot nem képeznek s így kérvényezők kötelesek lettek volna, még ha az emelt kifogás elkésztettnek nem is volna tekinthető, felsorolni azon bizonyítékaikat is, melyekkel a kifogást igazolni kívánják.

E kifogás azonban, eltekintve, hogy elkésztet és be nem bizonyítottat, figyelembe vehető nem volt. Mert a választási jegyzőkönyv mellett bemutatott szavazási rovatok iekben 343 tételszámtól 367 tételszámg bejegyzett számú választók a gróf Széchenyi Pálra szavazók folyó számai alatt jegyzetelték be és ezzel szemben a Körmendy Sándorra szavazók folyó számai állanak: így tehát kíván zárva ama lehetőség, hogy azok eredetileg Körmendy Sándor javára irattak és később a itás folytán gróf Széchenyi Pál javára hozattak volna.

Ama kifogás, hogy a 344. tételszám felett eredetileg Körmendy Sándor neve allott s Széchenyi Pálra lett változtatva, valódiság esetében a hamisítást meg nem állapítja, mert a Bakonyi Ferencz küldöttségi elnök előtt lefolyt szavazások vezetett rovatos jegyzékben a gróf Széchenyi Pálra szavazók allandoan az iv baloldali rovatba, a Körmendy Sándorra szavazók az iv jobboldali rovatba jegyeztek be.

A midőn tehát a kérdéses számú választók, a baloldali rovatba helyesen a folyó tételszámok alatt bevezetve lettek, a jelölt névnek helyreigazítása meg képez oly szabálytalanságot, illetve az 1874. évi XXXIII. t.-cz. oly megsértését, a mely házszabályok 71. §-nak d) pontja alá sorolható volna.

Kérvényezők a tárgyalás folyamán azon kifogást emelték, miszerint Körmendy Sándor nyerte el az általános szótöbbséget s ennek igazolása végett az általános választási jegyzőkönyv kapcsán bemutatott szavazási lajstromok ellenében hivatkoznak azon lajstrom-példányra, a mely a megyei levéltárban van elhelyezve s a melynek hiteles másolatát a kérvény mellett i) és k) alatti mutatták be.

Eltekintve attól, hogy e kifogás elkésztett lett emelve s így bírói figyelembe nem jöhet, elbirálás tárgyát egyesegyedül az a választási jegyzőkönyv és szavazási lajstrom képezheti, a mely a képviselőnek átadott, a mely az 1874. XXXIII. t. c. 88. §-ának 3-ik kiadásában értelmében annak megbízó levélét képezi. Az 1874. XXXIII. t. c. 89. §-a előírja, hogy ugy az általános választási jegyzőkönyv, mint a szavazatszéd küldöttségeknek egyik jegyzőkönyve és a szavazási rovatok iek három példányban vezendők. E példányok célja és rendeltetése a hivatkozott szakasz 2-ik kiadásában kifejezve van. Ha tehát azon kifogás emeltetik egy választás alkalmával, hogy a képviselőnek átadott megbízó levél, illetve az ő választása nem a többség akaratának kifolyása, az esetre, ha e kifogás a szavazási lajstromokba foglalt bevezetések helyessége ellen irányul, a bizonyításnak, mely a kérvényezőköt terheli, feladata, hogy igazolni kötelesek, miszerint a bevezetések ezen példányban a valódiságnak meg nem felelnek.

Ha a rovatos szavazási lajstromok tartalma a hivatkozott törvény értelmében vezendők két rendbeli másik lajstromtól lényegesen eltér, ezen eltérés magában bizonyítja annak, hogy a képviselőnek átadott szavazási lajstrom nem felel meg a valódiságnak s nem hozza kifejezésre a többségnek akaratnyilvánítását.

Mert a mi elbirálás tárgyát képezi ugy az osztályban, mint a bíráló bizottságok részéről, az e egyesegyedül a képviselőnek átadott megbízó levél.

A törvény hivatkozott rendelkezéseiből

kétségtelenül kitünik, hogy a választási tény igazolására egyesegyedül a képviselőnek átadott megbízó levél szolgál. A másik két példány addig, míg ezen példány létezik és szabályszerűen bemutatva lett, bizonyító erejű okirat természetével nem bir s a példányok közli eltérés a megbízó levél s az annak kiegészítését képező szavazási lajstrom érvényességére mi befolyással sincs. Mert ha a kérvényezők vitatott nézete a törvény szellemének megfelelően, az esetre a megbízó leveleknek az osztályok általi megvizsgálása esetében nemcsak a képviselő által bemutatott példányt hanem a többi példányt is vizsgálat tárgyává kellene tenni, már pedig ezen esetben az eltérésnek bármily lényeges volna magára a választás igazolására mi befolyással sincs.

Azon körülményből kifolyólag, hogy a törvény valamely hatóságunk megfigyála, hogy a közreműködésével meghozott eljárásról, vagy valamely tény bizonyítását, a mely előtte folyt le, az ezek igazolására, vagy bizonyítására szolgáló feljegyzéseket több példányban tartozik vezetni, nem következik egyuttal az is, hogy a példányok mindegyike az eljárás, vagy tény bizonyítására nézve egyaránt bizonyító erővel bir.

Igy az 1827. évi XXIII. t.-cz. az anyakönyvet vezetést két példányban rendeli el. Bizonyító ereje azonban a megyei levéltárban őrzött példányoknak nincs.

De, hogy az 1874. XXXIII. t.-cz. értelmében a képviselőjöltnök átadott választási jegyzőkönyv és szavazási lajstrom példányai a választás törvényességének elbirálásánál kizárólag mérvédő, kitünik azon körülményből is, hogy oly esetre, ha a jelzett t.-cz. 88. §-azon intézkedése, hogy az ott felsorolt okmányok három példányban vezendők, elég nem tértet, vagy pedig a másik két példányt megsemmisít, ettől a választás érvényessége nem függ, mert a levéltárban őrzendők példányok hiánya nem vonja zsűkségszerűleg maga után azon következtetést, hogy a megjelölt választás a többség akaratkiefejezésének egyáltalán tekinthető ne legyen.

Ezek szerint tehát a választási lajstromok vitatott eltérése tekintve, hogy a bíróság előtt fekvő s a választási jegyzőkönyv kapcsán bemutatott szavazási lajstrom ellenében emelt két rendbeli kifogás alaptalannak bizonyult, figyelembe vehető nem volt.

Mellőzendő volt továbbá a kérvényezők ama kérelme, hogy a belügyminiszternél elhelyezett példány kívántassék be, miután ezen példány bizonyító erejű okmányának a képviselőnek átadott okmányával szemben nem tekinthető.

Kérvényezők az a) alatti okmánnyal bizonyítani megkísérlék, hogy az ott megnevezett simonfi választók a nyilatkozók szeme láttára azért, mert gróf Széchenyi Pálra szavaztak, fejenként 15, illetve 16 forintot kaptak. A nyilatkozat szövege szerint a kérdéses összegek átadása a szavazás után történt s kérvényezők részéről is az állítatik, hogy az illetők tényleg gróf Széchenyi Pálra szavaztak volna, nem állítatik az sem, hogy a vesztegetési ígért a szavazás előtt történt és elfogadottat volna. Kérvényezők a g) alatti okmányban bizonyítani megkísérlék azt, hogy az ott megnevezett 20 sántói lakos, választó a nyilatkozatot kiállított előtt beismerté, hogy ők azért, hogy gróf Széchenyi Pálra szavaztak, fejenként 15 frtot kaptak, a p) alatti okmánnyal ugyanezen körülmény 13 balzasi lakos ellenében, a q) alatti szerint pedig 12 hajmási lakos ellen bizonyítani megkísérelték.

A vesztegetésre alapított kifogás figyelembe sem volt vehető, mert az állítólag megvesztegetett egyének a 6. 7. okmányokban, ugy az állítólagos tény, mint pedig a tett beismerest határozottan tagadják.

Eltekintve attól, hogy az ily állítólagos beismerés nem képez számbavehető támpontot a vizsgálat elrendelésére, mellőzendő volt az okból is, mert a kérvényezők nem is állítják, hogy az ígért a szavazás előtt történt és a választók részéről elfogadottat és mert valamely összegnek a szavazás utáni átadása, feltéve, hogy a szavazást megelőzőleg nem ígértetett, a vesztegetés fogalom meghatározását meg nem állapítja.

Ily körülmények közt a megvesztegetés kizártnak veendő. De nem volt elrendelhető a vizsgálat az okból sem, mert az r) alatti okmányban megnevezettek a 9./-ti nyilatkozatban tagadják az ott ellenük felhozott tényeket, kérvényezők meg sem nevezik azon németládi közegből választókat, a kik állítólag megvesztegetve lettek volna. Nem képez számbavehető támpont az a) alatti nyilatkozatot aláírók azon ejjelentése, hogy ők részben Jeckl Józseftől, részben Kern Ferencztől hallották, hogy más egyének meg lettek vesztegetve.

Mellőzendő volt továbbá a /-) alatti foglalt vesztegetési vád, miután a /-) alatti aláírók meg sem nevezik azon postafai választókat, a kik állítólag megvesztegetettek volna és az illetők tudomásukat nem közvetlen észleletre állapítják s nyilatkozatukat sem. Miután a vesztegetés vádnak határozott s megnevezett személyek ellen kell irányulnia, ily állítólagosságban s a megvesztegetett egyének megjelölése nélkül emelt vád, mint teljesen alaptalan mellőzendő volt.

Kérvényezők azon kifogásának elbirálása, hogy Zsoti János választó, mint 1/2 telek birtokosa, a választási névjegyzékbe felvehető nem lett volna, a jelen eljárás keretében nem tartozik.

Ep így mellőzendő volt a T.) alattiiban foglalt azon kifogás, hogy Zucics Vendel a választói névjegyzékben csak egyszer fordul elő, mert azon körülmény tekintetében, hogy valaki a választási névjegyzékbe fel van évéve, magán egyének által kiállított nyilatkozat figyelembe veendő támpontot nem képez.

Az U.) alatti okmányban több kadarkuti lakos kinyilatkoztatja, hogy a választási lajstromban foglalt kadarkuti választók legkevesebbet 15 frtot kaptak fejenként. Egy ily általánosságban tartott, mivel sem valószínűvé tett észleletlen nem nyugvó s határozatlan vad

vizsgálat tárgyát nem képezheti, miért is mellőzendő volt.

Mellőzendő volt a vizsgálat Rusnyák Dávid és Bosnyák József személyét illető vad tárgyában is, mert magán személy nyilatkozata valamely egyén állítólagos tartózkodási helye tárgyában bizonyítottok egyáltalán nem képez s ezért továbbá azon állítás, hogy vallomásuk szerint Bosnyák József kétszer szavazott volna, nem elégséges támpont arra, hogy a kifogás valódisága vizsgálat tárgyává tétessék. Az x. és y alatti anyakönyvi kivonattal kérvényezők annak igazolását kísérlék meg, hogy két meghalt egyén nevében történt szavazás. E kifogás valódiság esetében sem teszi zsűkségsé a vizsgálat elrendelését e pontra vonatkozólag, miután ezzel szemben a választást védők három oly egyénre nézve, a ki mint Körmendy Sándorra szavazó vétetett fel, 13, 14, 15. alatti igazolják a választás napja előtti elhalálozást.

A bíráló bizottság ezek alapján a kérvényben felhozott kifogásokat mint alaptalannak mellőzte, a választást mint törvényesen eszközöltettség mint a melynek értelmében gróf Széchenyi Pál általános szótöbbséggel képviselőnek kijelentetett, érvényben fenntartotta s ennek folytán a nevezett képviselőt végleg igazoltnak mondotta ki.

A bíráló bizottság ellenzéki tagjai, Eötvös K. és Horánszky a szótöbbséggel hozott ítélet ellen külföldi újságban jelentették be.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár. Berliuból írják a „Pester Correspondenz“-nek: „Az volt csak a borzasztó jagatás és fogycszomat egy berlini tözsődn és mint fojtó pára gomolygott a rémület a bankárok, üzerek és alkuszok gyülekezete körül, élvezve mindannyian arczáról a vért és szivükből a bizalmat, midőn hirtelen és mint a villám lesújtólag rontott a házba a hir, hogy a császár meghalt, a császárné haldoklik.

A hir szerencsére hamis volt, a császár él. De nem egészséges; ágyban fekszik. Ha a betegség, mely agyához köti, önmagában nem életveszélyes is, a betegnek mégis kint és fájdalmat okoz és megfosztja őt az alvás éjjeli nyugalmától, a mi a 91 éves embernek oly nélkülözhetlen, mint a lélegzetvétele.

20000 márkát díjat tűztek a hamis hir kezdeményezőinek és terjesztőinek kinyomozására, kik nem irtoztak sőtét céljaik érdekében ily tisztátalan eszközt használni. Meg fogják találni a vétkeseket, vagy sem, az körül belül mintegy. És ha a birodalmi bank összes kincseit ráfordítanák is, a császárnak huzamos ideig tartó, mindenkiére nézve oly drága életben maradása iránti bizalmat és biztonságot a szivükbe soha vissza nem varázsolhatják: az aggodalom, hogy a catastropha minden pillanatban bekövetkezhetik, meggyökerezett.

A tözsődnek és nein csupán ennek, minden intézménynek és testületnek, melyeknek körében magasabb és általánosabb érdekek ápoltnak és védelmet találnak, meg kell harátkozni azon eszmórtdó, de immár elkerülhetlen gondolattal, hogy előbb-utóbb be kell következnie a nem óhajtott catastrophiának és nagyot várkezének a porosz kormányzat okos előrelátásának és nyugodt megmondoltságának szelleme ellen, mely azt egy század óta athátja és a világon a legjobb hírvé tette, ha annyira engednek jutni a dolgot, hogy a pillanati ijedség, a megfontoltság hiányából eredő panike szerencsételen napon talán milliókat tevő értéket semmisítene meg.

A német birodalom, a mily hatalmas és a mily nagy, ma még nem áll elég erősen, hogy ily lökéseket veszély nélkül kiállihasson."

Vilmos császár állapota. A császár állapota kevéssé változott. De javulásra mutat az, hogy Radolinski grófot, a trónörökös udvari marsallját s Albeyll tábornokot, a katonai cabinet főnökét fogadta. A mult éj-jel nyugodtan és társasán aludt.

Más hir szerint Vilmos császár tulvan a veszélyben; fájdalmat kevésbé hevesen és nagyobb időközlemben képeznek fel.

LEGUJABB POSTA.

Nihilista mozgalmak Oroszországban. Szentpétervárról jelentik, hogy pár nappal ezelőtt egy újabb nihilista merénylet előkészítésének nyomára bukkantak. A nyom Schuppe nevrő gyógyszerész házába vezetett. E ház az Ekaterinenhof Prospect-on fekszik, nem messze a Katarina-eszaternától. Midőn a rendőrség a házat átkutatta, dyna mit bombákra és más gyanus anyagokra akadt. A rendőrség többeket elfogott.

A Caffarel-botrány. A parlament bizottságában a hadügyminiszter kijelentette, hogy Caffarel tábornok csak a próbamozgósítás tervét tulajonította el, de más tervet nem. Wilsonra nézve kedvező a bizottsági határozat, mely kimondta, hogy Wilson, mint az elnök családjához tartozó egyén igényyel birhatott leveleinek portomentas küldésére.

TÁVIRAT.

— A delegációból. —

Budapest, nov. 4. (Az A. R. a. d. K. ö. z. l. o. n. y. e. r. e. d. e. t. i. t. á. v. i. r. a. t. a.) A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma megkezdte a hadügyi költségvetés tárgyalását. A hadügyminiszter a hozzá intézett kérdésekre tüzetes felvilágosítást adott, töb-

bek közt kijelenté, hogy a hadügyi kormányzat igen óhajtja, hogy minél több magyar legyen a hadsereg tagja, azonban a dualismust a fennálló alkotmány alapján figyelembe kell venni és attól nem térhet el, a nyelvkérdés tekintetében igéri, hogy a tanrendekek újra átnézve lehetőleg igyekezni fog a magyar nyelvnek több tanórát szervezni. Az albizottság a hadügyei választás tudomásul veszi, kifejezendők tartja azonban azon óhajtát, hogy a magyar nyelv tanítására és elsajátítására az eddigénél nagyobb gond fordíttassék.

NAPTAR.

November 5. Szombat. Róm. cath. naptár: Imre herceg. Prot. naptár: Földes. Görög-orosz naptár (október 24.) Arétas. — Nap két 6 óra 52 perczkor. Nap nyugszik 4 óra 36 perczkor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Kossuth Lajos díszpolgári oklevele** még nem küldetett el nagy bazánkiának. A díszoklevél szövege és borítéka már teljesen készen van és csupán a czimlap van még hátra, mely most készül az aradi Leány-éle féle mintázatban. A czimlap nagy nyolczszögletes alakú kemény iv. melynek virágkeretében egy nemű áll balkezében babérkoszorúval, jobbában pedig Arad város címereivel. A lap felső részén két ezimer alakú díszlik. Az egyik Arad kereskedelmét, a másik iparát jelképezi. A czimlap alsó részén szintén Aradváros címere van. A czimlap színezve lesz. A kiállítás valóban becsületre válik az igyekvő aradi műintézetnek.

— **Arad város tanácsa** rendes heti ülését ma nem tartja meg. Az ülés elmaradását részint a polgármester távolléte, részint pedig az egyes referenseknek a vásáron való elfoglaltsága okozza.

— **Újonczfelülvizsgálat** tartottat a megyeházán Földes László főispán polgári és Kuttig Albin vezőrnagy katonai elnöke alatt. A felülvizsgáló bizottság ma is folytatja működését.

— **A vásár.** Gyönyörű időben indult meg az aradi vásár, a mi valóságos kalendáriumi esemény-számba megy nálunk, a kik ember emlékezetét óta mindig vizes vásárt látnak. A főtér már fel van állítva a hosszú sátorház és az uton, a sátrak előtt, a boltokban tömegesen hullámlanak az idegen és a városi nép. A beránduló idegen a nagy piac-térben rögtön meglátja a sokat ígérő panórákat, melyeknek rézárnyérai fülhaszoló zenét szolgáltatnak a bejárat előtt tánczó viaszdánán, majd a hagyományos körhintát, mely ősi tanjárja a nép fiatalabb részének. Egy kis körforgás a fakocsin, nyargalás a jövön, nagy örömmel fordított jutalma szokott lenni a hű dájkaszerelemnek, melyet a frajtársok tudnak a mai korban legjobban méltányolni. Odébb pirosra mázolt asztalok, bölcsek, nagy faszékák dícsérik az asztalospárt, míg a kedves rudak aggatott piros eszmák jó hullával hímajlája a kis szurtos eszmáin. A mézeskalácsos sátrak előtt a muzsika egész serege szemeli ki a vásárt, a fiát, a serdülő leány epavő tekint a nagy mézeskalács-szerve, mely bizonyosan eljut hozzá egy sejtelmes jelleggel. A házak kapujában nagy történeti képtár bemutatja magát, míg az utcákon üldögélő zsidóknak szomorúkodva nézi, hogy az ócska vasaknak oly ritkán akad vevője. Pedig vevő van mindenre elég, és nagy a kínálat is. Meg van tehát minden tényező a vásár sikeréhez.

— **Haupt-rapport.** Ez a hivatalos katonai neve annak a jelentkezésnek, mely tegnap ment végbe az aradi városban a 33-ik gyalogezred katonái hadiigyekeztől parancsnok-sága előtt. A kerülthez tartozó összes tartalékos tisztok, orvosok, papok, gyógyszereszek teljes katonai díszben jelennek meg a városban a jelentkezésre. A megye legatavolabbi vidékéről is sokan jöttek s a város utcáin csak egy fényteltek a különböző katonai egyenruhák, melyekben részint katonaként látunk azokat, a kiket tagokként szokunk meg, másrészt idegen alakokkal találkoztunk, kik csak a nap funkciójára jöttek el.

— **Névmagyarosítás.** Kestenbaum Móricz aradi illetőségű ugyanottani lakos Izák és József nevű kiskorú fiainak vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Hunyady ady“-ra változtatta át.

— **Szédelgés a „Fikker“** név alatt című, lapunk tegnap számban közölt hírnökre vonatkozólag a rendőrségtől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kérdéses szédelgő már kipuhították s az ügyben a bünyényítő törvényekhez a jelentést megtekintik.

— **Nyári nap volt valóságos** a tegnapi. Melegen tűzött le a nap és türetlenül tett minden felült. Es és most már így megy napok óta és így ment ebben az időben tavaly is, a mikor szinte enyhe novemberünk volt. Úgy látszik, már beleszokott a rendes ntjába az időjárás.

— **Figyelemztetés.** Az iparhatósági megbízottak újból választása céljából az ipartörvény 1755-értelmeben kiadott 52.211/1884 számú magy. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet folytán a városban levő összes önálló kereskedők és iparosok névjegyzékét össze állítván, az jelenleg a kapitányi hivatalban közösen nézik meg; miről is az érdekeltek azon meg-

jegyzéssel figyelmeztetnek, miszerint az özszoállítás ellen emelhető felszólalások f. hó 16-ig ezen iparhatóságnál írásban adandók be. Arad szab. kir. város kapitányi hivatala, miut I-50 foku iparhatóságtól 1887. évi november hó 1-én. Urbányi János. főkapitány.

— **Az aradi pénzügyi palota felülvizsgálására** a miniszterium részéről Csapó Géza kerületi felügyelő küldetett le. A felülvizsgálat tegnap történt meg Véghe Aurél jószágigazgató elnöklete alatt. A felülvizsgálónál jelen volt Halmi a y Andor műpítész és Stoll Károly vállalkozó is.

— **Tűz a Szabadság-téren.** Tegnap délután két óra tájban a Szabadság-téri 17. számú özv. Stampflné-féle házban tűz ütött ki. A ház hátulján van egy 7 m. hosszú, 3 1/2 m. széles, 2 1/4 m. magas rozstartócska fabőde, melyet Weiss József paplanos már 18 év óta bérben bír a házi tulajdonosától. A bődében tegnap két napszámot Totok István és Kuzdian Adám dolgozott, kik a füstöt megérezvén rögtön kutatni kezdtek a szobában s a keletkező tüzet észrevéve rögtön elfojtották. Ezek az emberek sohasem is szoktak dohányozni s így mindők, mind a tulajdonos csodálkoztak a tűz kiütése felett s az okot nem tudták megmagyarázni. Járt arra egy fiatal ember a ki szivarozott, de az a bődébe be sem ment s szivarját nem dobta el. Lehet, hogy a ház udvarán átjárók valamelyike dobott el véletlenül vagy pajkosaságból egy égő szivararabot vagy gyufát és így keletkezhetett a bődében a tűz. Kár azonban nincs, s a tulajdonos ilyen nem is jelentette be.

— **Az arad-csanádi vasút palotája.** Az arad-csanádi egyesült vasutak gyönyörű paotájának építése a városnál mellett szőpen fejlődten dolgozik. Az épület maga — mint szakértők állítják — a mai építési munkák között teljesen kimagaslik. Az építéssre nagy figyelem fordították. Maga Boros Béni ügyel fel az építkezésre.

— **Imre napját** tegnap igen népes társaság látta meg a Róza-féle restauratóban, mely alkalommal a város s Imre mint házigazda a legmelegebb orvatiók és kitüntetettek tárgya volt.

— **A hónapok utóellenőrzési szemléje** f. hó 22-én fog megtartani Lugoson azok számára, a kik a rendes ellenőrzési szemlére való megjelenést elmulasztották.

— **Érempályázat kézműiparosok számára.** Az országos iparegyesület, mint minden évben ezáltal is négyféle egyesületi díszremer nyit pályázatot, melyek közül különösen arra hívjuk fel a vidéki kézműiparos körök figyelmét, melynek elnyerésére igazolando, hogy az illető iparos mesterségi rendszeresen megtanulván, ismeretét és ipari képességét folyton tökéletesíteni igyekezett és készítményeinek jelssége által bebizonyította, hogy szakmájában „jelles mesternek tekintendő. A pályázatok az igazgatóságokhoz ez évi december végéig nyújtandók be. (VI. Uj-utca 4. sz.)

— **A behunytt szemű rendőr.** Tegnap délelőtt a Deák Ferenc-utca a Pohl-féle kávéház mellett haladt végig két uri ember. Az egyik éppen a napokban kelt fel hosszas betegségéből és így egész gyengén indult ki élvezni a kellemes őszi levegőt. Alig értek ki a főtérig, két három fiakeres-kocsis elkezdett a járdán dühölni. Olyankor midőn a kocsi-sor elfoglalja a Deák Ferenc-utca ezt a részét, úgy is alig lehet a keskeny járdán közlekedni, hát még ilyen scenák esetén. A kocsi-sor egy mellé lökte, hogy majdnem a lovak labái alá került. A sarkon álló rendőr pedig vidáman elnézte a kocsi-sor dühöklését annélkül, hogy a fülét is megmozdította volna.

— **Kötelességmulasztó bíró.** A csákvai járási főszelegabiró Schaffner Béla Zsummank Juon folyai községi bíróként, mert a folyai vörénygész alkalmával annak megakadályozására nem tették ki kellő erélyt és súlyos kötelesség-mulasztást követett el az által, hogy a főben járó büntetések neveit a vizsgáló sorokan meg nem nevezte és a felvetett kérdésekre mindig csak azt felelte: „nem tudom, nem láttam“ — hivatalától felfüggesztette. Schaffner főszelegabiró ezen intézkedése bizonyára közhelyesléssel fog találkozni mindenütt a megyében.

— **Diszoklevél a karnagynak.** A kisiszent-miklósi dal-egylet tagjai Winter Ferenc karnagyot egy csinos díszokmányval fogják a napokban kiutentni. A karnagy már évek óta nagy buzgalmat fejt ki a dal-egylet fenntartása érdekében.

— **A battonyai postahivatal** október 1-seje óta saját tégas és világos épületben van elhelyezve. Vértics postamester a község igényeinek megfelelően akarván, egy csinos épületet vásárolt a ref. templom átelében és annak legnagyobb térében, mely eddig tánczteremül szolgált, a hivatal elhelyezésére rendezte be s így véget vetett azon évek óta itt érezhető visszasságnak, hogy a levelező község s a helyiség szűk volta miatt esőben és fagyban a postahivatal ablaka előtt volt kénytelen vesztegelni.

— **Makói Hirlap** czimrel Makón egy új pártokivűli hetilap indult meg Draskóczy Ede szerkesztése alatt.

— **Tömeges áttérés a ref. hitre.** E czim alatt a nyár derekán — megirtuk lapunkban — hogy a rétháti lakosok az ottani róm. kath. lelkész elmozdítása iránt lépéseket tettek a püspöki széknél, de mindeideig a püspöki szék részéről semmi lépés ez ügyben nem történt. A lakosság tudvalevőleg azért zudult fel a pap ellen, mivel az ottani tanítóval szemben méltánytalanul járt el és elmozdította állásától. A püspöki szék újabb a lakosok egy terjedelmes feliratban keresték fel, melyben kijelentették, hogyha a püspöki szék most sem veszi tekintetbe kérésüket, az esetben hat hét elteltével mintegy 60-an áttérnek a ref. rma-

tus hitre Erre nézve Aradon már valakit megis bíztak, hogy hat hét elteltével az aradi református egyháznál tegye meg az áttérésre a szükséges lépéseket.

— **Előjárók felelőssége.** A makói kir. adófelügyelő egy korábbi előterjesztésében arra kerte Csanádmege közigazgatási bizottságát, hogy Nagyfalv, Battonya, Apafalva, Sajógyártó, Tornyai, Keverm-s és Kunagóta község-ek előjárói ellenében a kinstári követelések behajtása körül észlelt mulasztások pótlása céljából mondja ki felelősséget. A közigazgatási bizottság nem találta elég indokot az adófelügyelő indítványának elfogadására és a felelősség kimondását megtagadta. A bizottsági határozatot azonban a felügyelő megfellebbezte és a pénzügyminiszteriumtól már a közigazgatási bizottsághoz le is érkezett a miniszterrendelet, melyben a nevezett község-ek előjárói ellenében az 1883. évi XLIV. törvényzikk 81. §-a alapján a felelősséget kimondja.

— **Üngyikossági kísérlet.** Boronkai Róza makói illetőségű asszony, hosszabb idő óta élt vadházasságban Budapesten lakó Pavlovits Sebő utazó úngyökkel. A nő — úgy látszik — erőszonvalom kötötte kedveséhez, mert október 30-án, a főúti bányában, hogy Pavlovitsot, a kin az elmezavar jelei mutatkoztak, a Rókus-kórház megfigyelő osztályába szállították: egy kétesüví piztollyal saját mellébe lölte. A lövés azonban nem okozta szonnali halálát. Vértől elborítva, eszméletlen állapotban szállították az álló-úti új kórházba, hol gondos ápolásban részesül.

— **Betőrés.** Zima Juou kerék lakos lakásába egy ismeretlen tolvaj a zár feltörése után behatolt és 5 forint készpénzt és mindentféle ruhaneműt tolvajolt el. Keresik.

— **Tánczestély Kevermesen.** Kevermesen a falusiak körében mozgalom indult meg egy zártkörű tánczestély rendezése végett, a mi még e hó valamelyik vasárnapján fog megtartani.

— **A csanádmegeyi telepítvényesek** — mint lapunk értesítik — az általános pótadók tekintetében nagyobb kedvezményekben részesülnek. E hir bizonyára örömet fog okozni a telepítvényeseknek.

— **Királyi kegyelem.** Királyi kegyelemben részesült Naeca József makói polgar, kinek tanjárán Baló István verekedést kezdett és e miatt, különösen pedig azért, mert Baló Naeca nejeit becsületsértő kiejelzéssel illette, Naeca felhívott állapotban Baló egy dorongra súlyosan megütötte. — A felső kegyelem figyelemre méltatva Naecának tiszta életét, becsületességét, őszinte vallomását és az ellene intézett támadás jogtalanságát, ezek alapján a bíróság által rá köztött 3 napi fogásgömböztetés alól Naeca Józsefet felmentette.

— **Dohánylopás.** Molnár József fakerti lakos kamrájából ismeretlen tettesek (iz zsinor dohánylevelet loptak el. A nyomozás megindított.

— **A vásár Battonyán.** Battonyán okt. 29. és 30-án tartott meg az őszi vásár, de a bekövetkezett esős idő folytán az gyengén volt látogatva. Felhajtott szarvasmarha és sertés nagyon kevés volt. Vevők sem nagy számban jelentkeztek. A jó fejű borjus tehátért 60-70 forintért kérték, silányabbak 20-25 forintért kelttek el. Igavonó ökrök párjárt 90 frtól 160 frtig ígerték; de legdrágábbak voltak a sertések, 20 frtól 90 frtig ajánlta a jobbfejű hízokat. — A lovak vásárlására a vételkedv egyáltalán nem volt észlelhető. Legnagyobb részt igas lovak kelttek el 60-80 és 120 forinton. A belső vásáron sem mutatkoztak kedvezőbb viszonyok. Eladó itt, miut mindig, most is elég volt, de hiányzott a vevő, mi arra vezethető vissza, hogy a földmivek az olesó gabonaárak következtében természetükkel spekulálnak s így általános pénztelenségben szenvednek. Előnkább volt az üzlet a czipsz, eszmadia, szürszob és szűcs iparágakban, mi a bekövetkező déli idénynek tulajdonítható. A baromvásár és zöldségpiac elég élnék volt.

— **Üngyikossági sikeres.** Csákváról távirják: Schulhof Károly itteni járásbírósi irnokot, ki hivatalos pénzen a zokolsi kasszát s a miat hivatalát ott hagyta, az itteni mulatókterben halva taltaláltak. A hivatalos boncolás alkalmával constatáltak, hogy Schulhof üngyikossági folytán mult ki, a menyiben egy forgó piztollyal szíven lötte magát. Ez üngyikossá egek Csákváról nagy szenzatiót kelt. Schulhof két hét előtt jelentékeny összeget eliskasztott és ott hagyva hivatalát, ezáltalaul bolnyogott azóta a közeli erdőkben. Felve az elfogatóstól, végre is ráhatarozta magát az üngyikosságra és a csákvai mulató kertben szíven lötte magát.

— **Női zenekar Aradon.** Kmettykó Szón színház sörsernokában ma este a Heisle-r-féle női zenekar játszik, mely a nyár folytán szintén Kmettykó János sörsernokában működött.

— **Több talált zálogtárgy** van elhelyezve a rendőrségnél. Az igazolt tulajdonosok átvehetik őket.

Hazánk és a főváros.

— **Bolgár párba Budapest.** Laaba örnyag, a bolgár udvar egyik első rangu hivatalnok, szerdán Grona-n udvari marsall és egy bolgár gárda-kapitány kíséretében Budapestre érkezett, hogy megverkedjék Waldapfel Fülöp budapesti tőzde-ügynökkel, a kit már távirati uton provokált. A budapesti és bécsi lapok már napok óta irnak erről az ügyről, teljesen téves információk alapján. Most, hogy a dolog el van intézve, közöljük annak előzményét: Waldapfel Fülöp, ki mint ügynök már évek óta szokott Bulgáriában utazgatni, lent járt a mult télen is és ott töltve több hónapot, Cöbúr-g-herczeg érdekében működött; lenn volt közvetlenül a herczeg letutazása előtt is és mikor a fejedelem bevonult Sziphiába, még körülbelül egy hónapig állott összeköttetésben a bolgár udvar hivatalnokával: Laaba örnyaggal és Dobner kapitánnyal. Miután azonban a bolgár

udvar szolgálatait nem jutalmazta úgy, a mint azt várta egy helybeli német lap nyílttérben sértő nyilatkozatát teti közé Laaba örnyag ellen, a ki Zichy Jenő gróthoz intézett leveleiben sértőleg nyilatkozott róla. Laaba a nyílttéri közleményre kihívással felelt, fel is jött Budapestre, de Zichy Jenő gróf békés uton intézte el az ügyet, melynek azonban egy látásik még lesz folytatása. Waldapfel ismét nyilatkozik és pedig Nacavics a volt bolgár külügyminiszter és jelenlegi pénzügyminiszter ellen. A sértő hangon tartott nyilatkozatból az tűnik ki, hogy Naecsevics volt az, a ki Laabát tévesen és állítólag rosszakarattal informálta Waldapferről. Nem lehetetlen tehát, hogy most meg Naecsevics jön tel elégtétel kérn. Laaba örnyag már visszautazott Sziphiába, Gernaud gróf pedig Bécsbe ment, állítólag politikai misszióban.

— **A népszínház titka.** Néhány nap óta a könnyű Múza csarnokában elborult arczsal járnak-kelnek az emberek. A különben vig. kedvesek cseregök, a népszínház tagjai — írja a „B. U.“ — mind olyan hosszú köpet végnek mintha legalább is valami szörnyű titkot rejtegetnének. Ha egy újságírói alak vetődik oda, már messziről rákiáltanak: — Hiába kérdez, én nem tudok semmit! — Mit nem tud? — Egyáltalán semmit! — Az lehetetlen! — No hát nem akarom megmondani azt, a mit tudok! — Ez már más! Ilyen és hasonló párbeszédök folynak a színház környékén s ebből s az újságírók csakugyan megtudták azt, hogy a népszínház falain belül valami történt. A kik ma délelőtt a kulisszák mögött jártak, azok azt is megtudhatták, hogy valami rémes dolog történetelt a népszínházban.

— **Vér...** holtest... bün! — hangzott a papir és vászonfüggönyök mögött suttogó ajkáról, de mikor valakit láttak közeledni a suttogók, mindjárt elnémultak. Azért az újságíró mégis megtudta, hogy mit történt s elbeszéli a következőkben: Tegnap reggel az egyik népszínházi szolga a harmadik emeleti folyosón lévő félreest helyen vertőcsát talált a földön... Ljeden vonult vissza s egyik szolgaszártsát hívta elő, a ki a vényomok eredete után kutatva egész a csatornáig haladt s abban egy fejletlen gyermekmagzatot fejté láta meg. Véletlenül megfogta a vízvezeték fogóját, mire a csatorna felnyit s a magzat alálhullott a csatornába. A szolgak rögtön jelentést tettek az igazgatóságknál, mely értesítette az esetről a rendőrséget is. Tegnap délután Zsarnay kapitány és a VIII. kerületi rendőrorvos megjelentek a népszínház-lázban s megvizsgálták a helyszínt. A kis holtestet már nem huzhatták ki, mert az a harmadik emeletről a földszint csatornába hullott alá. A vizsgálatot ennek dacára megindították. Annyi már bizonyos, hogy itt korai szülés történt, még pedig a tegnapelőtti esti előadás alatt s a beteg asszony félreest helyen szállt meg a magzatot s aztán észrevélenül vult az színházból. Minthogy az ki van zárva, hogy itt bűneset forogna fenn, a vizsgálatot nem fogják tovább vezetni.

— **Vérzivó pók.** Keresztessen, — mint a „Kolozsvár“ jelenti — egy ottani lakos kis fia minden este bizonyos időben felriadt alvásából és rémülettel sírt, jajgatott. Mikor kérdezték tőle sirásának okát, nem tudta megmondani. A szülő az hitte, hogy „lidérez“ fog a gyermekre és elhatározta, hogy megfojtassa lesni a szörnyeteket és agyon vorik. Egyik közelebbi estén le is ütötte a gyermek ágya mellé és várta, hogy mi fog történni. Kilenéz őr után — a mely időtájban szokott a gyermek felriadni — nagy csodálkozással és nagy ijedséggel vették észre, hogy a mennyezetről egy nagy keresztos pók boszátkozt alá és a gyermek takarója alá megy és ott az alvó lábán egy kis sebből, melyet 5 mága okozott azelőtt, szívi kezd a vért. A gyermek rögtön felriadt, de most az apja megfogta a szörnyeteket és egy pohárba helyezte el. Azota gyermek nyugodtan alszik.

— **Rövid hírek.** Nagy ipartelep van Trencsémegeyben létesülőben; a Tausig-féle cég állt fel ott len. gyapot- és jutaszövő gyárat, hatszáz szövőszékkel. — A bihari helyi vasutak ősi-köti vonalrészt mult keuden átadták a közforgalomnak. — Kasánán Bábics Zsigmond püspök ünnepélyes fogadásánknál rendezésre bizottság alakult Münster polgármester elnöklete mellett s a város helygyeit is felhívta, jelenjenek meg mentül számbanban s valaki közülök is mondjon üdvözlő beszédet. — Debreceben a nagytemplom előtti artzi ki fursádt, mely 212 méter mélységben megakadt, legközelebb újra megkezdik 300 méter mélységre számított eszközökkel; Zilahon fél évi furas után tegnap 193 méter mélységre bőven toltul fel a víz. — Nagy aranyrud hevert Kraszna közelében egy hid gerendázata alatt s a gr. Mikes-féle ügygyár igazgatója találta meg; a több ezer forint értékű aranydarabot egyik erdélyi bányatelepről lopták s a hatóság már jó ideje kutatás. — Tizenyoloz waggon almat szállítottak már ez őszön Nagyszében környékéről Németországba; minden waggonban szarmatémásas alma volt. — Hajdu-Boszorményben Munkácsi Mátyás hadiházi városi iktató, 50 éves, családós ember agyonlőtte magát; Csákván pedig Schulhof Károly járásbírósi irnok lötte magát föbe, miután sikasztás miatt állását el kellett hagynia.

— **A nagy világ.** — **A delegatusok malheur-je.** A magyar delegatusokat Bécsben az az apró malheur érte, hogy nem kapták ki napi díjakait, mikor számították rá. A pénz Budapestről oda érkezett ugyan, de a gazdasági bizottsági elnök több napra elutazott s Haynald bíbornok, a delegatú elnöke, nem vette fel a pénzt, mely nem az ő nevére volt címzelve. Egyik másik delegatusnak pedig Bécsben sincs el-lenére, ha több az apró pénze. Vége is Haynald bíbornok táviratilag Budapestre fordult meghatalmazásért s a megrekedt diurnum most már alkalmasint, folyórály a

— **A kintorna ellensége** Mitzka József bécsi könyvelő azt tartja, a kintornát csak az emberek boszantására találták ki. Haragudott is szőnyegen, hogy egy Katzhofer nevű kintornás minden nap pontos órában megjelenik az ő ablakai alatt is és neki kénytelen-kelletlen végig kell szenvednie a szerenádát, mely munkájában is zavarta. Minapában aztú el-

határozta, hogy elszakítja a kintornást. Kályhájában egy krajczárt tett s parázra s izzóvá megletette, a mikor aztán a kintornás megjelent a muzsika után kéregetni kezdett, Mitzka egy ólával levette a parázról a krajczárt s ledobta neki. Ep a kintornás kezére esett, ki felsikoltott fájdalomában, aztán sebzett kézzel orvoshoz ment, bizonyítványt íratott magának, hogy nem végeztelt napi munkáját s ennek alapján beperelte a kintorna ellenséget, Mitzka könyvelőt, ki drágán fogja megfizetni — a tréfát.

— **Rövid hírek.** A párisi magyar egyelet tiszteletbeli tagja akarja választani Singer Vilmost, a külföldi levelezők ottani egyeletének elnökét. ki a magyarokat sokszor támogatja; a levelezők egylete e napokban harmad-felvezés hírlapiról arczképével ellátott albumot nyújtott át elnökének. — A romániai kormány újabbán ismét hat millió frank hitelt kér Bukarest megerősítésére. — Gresle y francia tábornok s volt hadügyminiszter megbolygott. Már el is szállították az örökéle házába. — Londonból jelentik, hogy a miss Cass annak idején oly feltnémet kellett ügyben vád alá helyezett rendőrt a bíróság felmentette. — Kluzin orosz városban negyedfélszáz ház égett le és több ember is a lángok közl veszett. — Leo páp a brevet adott ki, melyben teljes becsut engedélyez mindazoknak, kik jubileuma alkalmából Rómába zarándokolnak, és azoknak is, kik szellemleg a zarándokláshoz esatlakoznak. — A német hadsereg felszerelésére elfogadott Manser-féle puskák gyártását megszüntették s az osztrák-magyar sereg számára megállapított nyolcz milliméteres calibert akarák szintén alkalmazni. — A németi egyelet 700 küldött gyűlt össze Brüsszelben s ott elhatározták, hogy még tavasszig várnak, ha pedig az ir viszonyok addig sem javulnak, nyílt forradalmat szerveznek; ilyen előleges bejelentéssel bajos lesz meg-ésinálni.

SZÍNHÁZ.

— november 4.

— **„A mikádó“** hatalmas zaj és a tulajdonos telt ház mellett vonult be ma az új saionban először. A fogadtatásához teljesen méltó is volt az előadás mely a kitűnő bohóságot úgy mulattat mint énekeszében teljesen örvényro emelte. A tavalyi előadást az ideit teljesen tulzárnyalta és ebben elősorban Sömlőné Vádnay Vilma bilenti le a méreletet a mai mikádó előadás járára. Ő játszta Kadásht és most már érti az aradi közönség is ez érdekes szerepet, melynek önöm comucumát öntel-áldozással, énekeireit pedig a töle megszokott bravurál equalta. Costumeje feltűnő keltett és nagyban járult a szerep teljes hatásához. A második új szereplője a darabnak Kisis Mihály volt, ki a mikádó játszta. A társulat kitűnő haritonistája ezáltal kevesse tudta a közönséget úgy elragadtatni és kielégíteni, mint tulajdonképpeni szerepkörében szokta. Azt nem veheti rosz néven, ha megszúgnik, hogy a comical érn nem vag a tehetségéhez. E szempontból itéljük meg mai alkítását, mely meglehetősen hidegen hagyott, kivéve a szerep énekesztét, mely az ismert walzer-áriában culminált, maga után vonva a couplek többszöri immetaltesét. Frank Horiska túrhelekn küzdött meg a Yum-Yum dalaival, míg Nyilasssi a régi pompás Koko volt és falengető hátókat keltett extemporizálásával. Kulinyi Pubat ádta élvezhető comicummal, Keresányné pedig a tavalyi kedves, szép iskolás leány volt; Litzemayer Szidi csinos társ volt. — A közönség általán véve el volt ragadtatva a mikádó érdekességétől és holnapra is bizonyos a telt ház.

— **„Francillon“** bál ma volt az első rendelkez emlékpóba s az összes szereplők kitűnő kedvel készülnék a premierre, mely 11-én oktetlenül beköszön.

— **Szintársulat Buttyiban** czimű közleményinkre vonatkozólag, illetékes kezéből a következő helyreigazító sorokat vettük: Az „Aradi Közlöny“ keddi számában megjelent s a Buttyáni szintársulattól szóló közlemény, a valóság-nak semmi esetben sem felel meg és az egész czikk egy rozskarban hokolmányának minősíthető. A szintársulat belügyminiszteri engedély alapján játszák, tagjai pedig a vidéki színeizet jobb elemiből állanak, és nem hogy beszámíthatatlan állapotban lennének, de igen nagy jónak, és hivatalosnak teljes erejükből megfelelni igyekeznek. A közlemény többi része, mely felette gunyos hangon satyriálja a játszó costume-jeit és tehetségét, csupán mulattatás céljából lehettek írva, mert itt Buttyiban — a körülmények számbavételével, — a társulat meglőgedést vívott ki és ajánlhatuk a cser-mőkieknek, kikhez a társulat ment és a kik rövid pár nap alatt igazat fognak nekünk adni.“

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos piaci árak Aradon.

— November 4. —

1. Gabonaméleik: tiszta buza legnehezebb 6 frt 40 kr, közép 6 frt 20 kr, kötszeres legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 60 krajczár, roz legnehezebb 5 frt — kr, közép 4 frt 90 kr, árpa legnehezebb 5 frt — kr, közép 4 frt 90 kr, retek-repce legnehezebb — frt — kr, kukorica 4 frt 10 kr, 100 kilonként.

2. Liszt: legfinomabb 0-4s 17 frt 80 kr, legfinomabb 1. 15 frt 40 kr, zsenyala 14 frt 40 kr, fehér kenyér 13 frt 80 kr, fekete kenyér 10 frt 50 kr, roz 12 frt 80 kr, tengeri — frt — kr, mminkt. Dara tiszta búzából 17 frt 80 kr, Arpakása 16 frt — kr, mminkt.

3. Hílyresek: bors 17 frt 80 kr, bab 10 frt 80 kr, lencse 18 frt 20 kr, köleskása 11 frt 60 kr, burgonya 4 frt 80 mminkt.

4. Szén: 1. Kötött legjobb 4 frt 80 kr, közép 4 frt 50 kr, köttelen: legjobb 4 frt 50 közép 4 frt — kr, egy mmínsza.

5. Kötött vagy ágyi szalma: legjobb 1 frt 80 kr, közép 1 frt 60 kr, egy mmínsza.

6. Takarmány szalma: legjobb 1 frt 80 kr, közép 1 frt 60 kr, egy mmínsza.

7. Alomszalma: legjobb 1 frt 20 kr, közép 1 frt — kr, egy mmínsza.

8. Fa: bük 3 frt 15 kr, eser 3 frt 15 kr, szilfa 3 frt 10 kr, fenyő 2 frt 50 kr, egy köb.

9. Hus: marha 52 kr, borjú 73 kr, disznó 48 kr, juh 32 kr; disznósról 60 kr, szalonna 52 kr, vaj 1 frt 20, olvasztott vaj — frt — kr, egy kilo.

11. Zöldség: Kel (Kohl) 16 kr, kalársbi (Kholerabi) 12 kr, veres vagy zeklerárpa 10 kr, sárga vagy mörkörépa 14 kr, vereshagyma 12 kr, fokhagyma 20 kr, czeller 16 kr, petrezselyem 14 kr, pasinák 14 kr,

leveles-zöldség (Suppengrűnes) — kr. tojás darabja 2 kr. bors 1 frt 60 kr. paprika 1 frt 20 kr kilogrammonként, paradicsom — kr. saláta, — kr., 100 ugorca — kr.

Vegyes közlemények.

Bihari helyi érdekű vasutak. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint, a Nagyváradi-Less állomásai között, előbbtől 5-7 km. távolságban újonnan létesített Ősi állomásból kiágazó, általa üzembe vett bihari helyi érdekű vasutak 463 km. hosszú „Ősi-köt”-i szárnyvonal f. 6. november hó 1-én a nyilvános forgalomnak át fog adni. Ezen megnyitandó szárnyvonal állomásai és megállóhelyei a következők:

Ősi (állomás)	0.0 Km.
Uj-Palota (megállóhely)	5.5 "
Gyires Tarján (állomás)	4.6 "
Körösszeg (megállóhely)	6.8 "
Szakál (állomás)	7.2 "
Nagy-Tóti (megállóhely)	6.3 "
Komádi (állomás)	3.7 "
Iráz (megálló és rakodóhely)	7.1 "
Köt (állomás)	5.1 "

Ősi, Gyires-Tarján, Szakál, Komádi és Köt állomások az összes, Ujpalota, Körösszeg, Nagy-Tóti megállóhelyek a személy és podgyász, Iráz megálló és rakodóhely pedig a személy, podgyász és kocsiakományu teheráru forgalomra van berendezve. A személyszállításra berendezett vonatok a már közzé tett menetrend szerint fognak közlekedni.

Fekbérfelemelés a Szabadka állomásra érkező épület, tűzifa és szén küldemények után. A m. kir. államvasutak Szabadka állomásán az oda érkezett épület- és tűzifa, nemkülönbön szénzállományok késedelmes elfuvarozása következtében beállható árutorlódás megelőzése végett a közmunka- és közlekedésügyi miniszter ur engedélye alapján intézkedés tetetett, hogy a torlódás megszüntetve, Szabadka állomásán raktározó épület- és tűzifa, nemkülönbön szénzállományok után a szabályszerű fekbérmentes idő fentartása mellett a díjszabásterü nap és 100 kgkenti 0.2 krajny fekbér helyett nap- és 100 kgkenti 2 kr fekbér szedessék. Budapest, 1887. november 3. Az igazgatóság.

S z e s z ű s z l e t.

(November 4.)
(B.) Készáru nagyban 25.75, kicsinyben 26.25, hordó nélkül per 100 liter . .

Budapesti gabnatozsde.

(November 4.)
Mérsékelt kínálat, korlátozott vételkezdő 18.000 mm. jött forgalomba és szilárd áru adatot el. Buza tavaszra 7.34—7.36, zab tavaszra 5.65—5.67, kukorica tavaszra 5.73—5.75, buza őszre 7.74—7.76.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. év november hó 4-én.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	—
Magyar aranyjáradék 4 sz.	99.50
Magyar papírjáradék 6 sz.	86.50
Magyar vasuti kölcsön	149.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	97.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	113.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	104.—
Magyar földtehermentesítési kötv. záradék	104.—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	104.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	98.50
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	123.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	123.—
Osztrák járadék papírban	82.50
Osztrák járadék ezüsten	82.40
Osztrák járadék aranyban	112.—
1860-iki osztrák államsorsjegy	135.—
Osztrák-magyar bankrészevény	882.—
Magyar hitelbankrészevény	286.—
Osztrák hitelintézeti részevény	260.—
Ezüst	—
Ja. és kir. arany	5.90

20 frankos arany (Napoleon'sor)	9.90
Nemet birodalmi márká	61.40
London	125.25
20 markos arany	12.26

IDEGENEK NEVSORA.

(November 4.)

Fehérkereszt-szálló. Adamovits F. birt. Nádas. Olasz B. jegyző. Pfüffer Antal, magázó és neje, Budapest. Solmosy A., magázó. Apatelek, Reiser J., keresk. Vésztő. Vogel A., keresk., B-Csaba. Messinger N., Dávid N., keresk., Kikinda. Rigler N., keresk., és neje. Pankota. Jaraslov S., keresk., Kollin. Zukerman M., Renner L., Wolf N., Zeligler N., Klekner F., Lienhart F., Ditrichstein N., Hirsch N., utazók, Bécs.
Nádor-szálló. Spitz Adolf, birt. Zám. Dr. Kovács István, főorvos, Gyula. Dr. Joaneszku N., ügyvéd Lugos. Stein Mór, tisztartó, Salatina. Schiller Mór, keresk., Pleskuca. Bernstein Mór, keresk., Borosbesze. Kaufman N., bérlő, Győrök.
Aranykorcsolya-szálló. Institoris János, birt. és családja, Bacsva. Vanya György, jegyző. Hen Frigyes, gazdatiszt, Borosbesze.
Aranykorcsolya-szálló. Smidrán Péter, birt. Palota. Dr. Masznyik Márton, orvos, Földvár. Herskovits E., bérlő, Pleskuca. Steger Vendel, Pankota.
Vaspálya-szálló. Freund M., keresk. Tombán Pál, keresk., Szabadka. Hampel István, juhvágó, Szeged. Körnötyi J., alkusz, Elek.
Feketesas-szálló. Haecker N. birt. Csermő. Richter György, keresk., Perjámos. Brass N., kereskedő. Tarnai Péter szíjgyártó, Perjámos.

Arad városi színház.

Folyó szám 31. 2. kislejtet 9-lik az

Szombat, 1887. november hó 5-én:

A mikádó, vagy: Titipu város.

Nagy bobózatós japáni operette 2 felvonásban.

Személyek:

A japáni mikádó	Kiss Mihály.
Nanki-Poo, fia, vándor-énekesnek átlóztve, szerelmes Yum-Yumba	Németh János.
Koko lord, legfőbb hóhér Titipuban	Nyilasi Mátyas
Pool-Bah lord, legfőbb minden egyéb	Kulinyi Márton.
Pisch-Tusch, egy előkelő lord	Fenyéri Mór.
Yum-Yum, } három testvér, Koko	Frank Boriska.
Pitti-Sing, } gyámleányai	Kreesanyiné.
Peep-Bo, } gyámleányai	Litzenmayer Sz.
Katisha, előkelő hölgy, szerelmes	
Nanki-Poo-ba	S.-Vadnay Vilma.

Kedvete 7, vége 9 1/2, órákor.

Holnap, vasárnap, bérletfolyamban:

A parasztkisasszony.

Eredeti népszimű 3 felvonásban.

Felolós szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁPRÁD.

748 1*

Legelősebb bevásárlási forrás

OBEKTO KALMAN üzletében

ARADON.

Lópokróczok belföldi gyártmány. Kalapok férfiaknak.

Lábbeli hölgyek és uraknak bőr, posztó és szövötből.

Berlini és gyapju szövöttáruk, u. m. mell-lények, kendők, keztük, harisnyák, alsó ingek és nadrágok.

Futó és terem szőnyegek.

Petroleum lámpák, függő és asztali.

Éjjeli lámpák olaj és petroleumra.

Gyermek kocsik és bölesők.

Alpaca és ezüstös alpaca evő eszközök, valódi berndófi.

Fás-kosarak, fonottak és pléh.

Kályha elibe való hamutartók és tűz-szer-számok.

Kályha ellenzők.

Virágasztalok egyes és több eserepekre

Gyermek játékok.

Dizsmű, és mindennemű ajándék tárgyak.

Utazó kufferek, táskák és kosarak.

Postai megrendelések azonnal teljesítetnek. Csomagolás nem számítatik.

KRISPIN JÓZSEF

zongorá-raktára és hangversenyterme,

Aradon, Deák-Ferencz-utoza 28. sz., saját házában.

Van szerencsém a t. helybeli közönség figyelmét nagy választéku zongora-raktáromra felhívni.

<p>Egy Mykon-zongora, 150 cm. hosszú, 7 octáv. érezlappal, vasszerkezettel, díofából . . . . . 380 fnt.</p> <p>finomabb kiállítással . . . . . 420-450 fnt.</p>	<p>Egy zongora, széles érezlappal, egész vaskeret kereshűthökkel, szép kiállítás, díofából . . . . . 500 fnt.</p> <p>fekete fából . . . . . 600-650 "</p>
<p>Egy rövid-zongora, (Stutzfúgel), elefántesont érezlappal, vasszerkezettel, kereshűthökkel, szép kiállítás díofából . . . . . 450 fnt.</p> <p>fekete fából (ébenit) palisander . . . . . 500-650 fnt.</p>	<p>Egy hangversenyzongora, legújabb rendszer . . . . . 700-1600 "</p> <p>Egy pianino, kis alakban . . . . . 350 "</p> <p>Egy pianino, nagy alakban . . . . . 400 "</p> <p>Egy pianino, kereshűthökkel . . . . . 500-600 "</p> <p>Egy harmonium . . . . . 100-100 fnt.</p>

Minden zongora szép hangú, könnyen játszó, legnagyobb hangtartással, száraz jó fából, szállítható és tartós. Megegyezés szerint részletfizetésre is eladhatók.

A czegek, melyek gyarából a zongorákat hozatom, jó elkészítése iránt a legnagyobb biztositéket nyújtják.

Atjászott zongorákat eszerébe vállalok, azokat bérletbe adom s legelőnyösebb feltételek mellett eladom.

Zongora-hangolások s javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

11—12

KRISPIN JÓZSEF,
zongora-kereskedő Aradon.

Zenemű, vonó- és fuvó-hangszerek, papirkereskedés és kölcsönkönyvtár Aradon, főtér, zárdá-épület.

Hirdetmény.
A vizjogi törvény (1885. évi XXIII. t.-cz.) 189. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nm. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi és a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter urak által egyetértőleg mult évi december hó 31-én 45689. sz. a. kibocsátott általános rendelet 87. §-a alapján felszólítom az Arad sz. kir. város területén fennálló vízi-művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, hogy a jogosítványaikra vonatkozó engedélyt ha ezt eddig nem teljesítették volna, 1887. évi november 15. napjáig nálam írásban mutassák be, vagy pedig írásban igazolják azt,

hogy vízi-műveik 1886. évi január hó 1-je óta háborítlanul fennállanak anélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsnak találtatnak.

A kik jogosítványukat igaolni nem tudják, vagy igazolás végett a fenti kitézött határidőben nem jelentkeznek, azoknak vízművei az idézett törvény 191. § értelmében nem létezönek fognak tekintetni, s az ily vízművekre nézve a vizjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendelet 3-32. §§. lesznék alkalmazandók.

S a l a c z,
kir. tanácsos, polgármesteri.

Üvegbe töltött ménesi-, magyarádi- és csemege-borok lerakata.

SCHENK E.

fűszer- és csemege-áru üzlete

ARADON, Szabadságtér, ó-városház-épület.

A „SZARVAS”-HOZ.

Ajánlja dusan felszerelt

fűszer-, anyag-, festék-, gyarmat- és csemege-áru

RAKTÁRÁT.

Közvetlen behozott valódi finom

Chinai, orosz, és caravan theákat,
örög tiszta

ananász, jamaikai és brazíliai rumokat,
francia és hollandi liköröket,

finom

szerémi szilvorum,
magyar és francia **COGNAC,**
CAVIAR,

azonfelül friss és szép **malaga-szőllő, datolya, olasz mogyoró, füge, mandula.**

Czukros deli gyümölcs, ezitrom, narancs, török szilva, görzi maroni, szép dió,

csurgatott méz. Nürinbergi finom torma.

Kitűnő tisztelettel:

Minden postai vagy vasuti megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Továbbá kitűnő

ementhali, groy, imperial, hollandi, reitenau, linburgi, gorgonzola, strachino, eidami, fromage de Brie, roquefort, parmai és Trappista

sajtok, — liptói turó.

Friss hollandi, páczelt, és füstölt, háring.

Angolna, oroszka, szardinia olajban, francia és verset i

m u s t á r.

Drezdai és lipcei mézes sütemények
egyedüli raktára.

Kassai és Prágai sódar
nyersen és kifözve,

marhanyelv, debreczeni oldalas
és paprikás szalonna,

olasz mortadella, szalámi, debreczeni kolbász, naponta friss tormáskolbász,

SCHENK E.

Magyar és francia **PEZSGÓBOROK** olesó áron.

Amerikai salon-petroleum.

774 1—9

Egy

a jegyzői teendőben teljesen jártas

jegyzői irnok

azonnal 769 3-3

alkalmazást nyerhet

Sumidcky József,

silingyiai körjegyzőnél.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításon kitüntetett verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakoriak azon meghűlések, melyeknek nátha lesz a következe.

A náthát többnyire nem is tartják betegségnek: sőt fölöle azon tréfás nézet van elterjedve hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyítják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiállhatatlan fejféjással, étvágytalansággal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb formája az, a mely a takhártyák erős lobjában és azok túlságos elválasztásában nyilvánul. — Azonkivül gyakran tüdőbajoknak is E szerint a nátha gyógyítását különös figyelmünkre kell fordítanunk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyival is könnyöbben megtehetjük, mert a dr. Hager által kitálatlt gyógyszer oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-féle nátha labdacsek elfogyasztása után a nátha biztosan elmúlik.

Azért minden oly esetben, midőn esti meghűlés után fejünk fájni kezd, étvágyunk elmul, vagy torunk száraz és érezzük a nátha előjelét, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacsekét, és annak bevétele után minden bajtól megszabadultunk.

Sőt ha bármely meghűlés után azzonnal beverszük a labdacseket, az abból eredhető minden bajnak elejét vettük.

Émlékeztetve hozom még, hogy a dr. Vost által Frankfortból oly nagy hirre hozott „Katarhus labdacsek” csakis a dr. Hager-féle labdacsek utánzatai s mint minden utánzat természetesen az eredetive náth mérközhetik.

Ezen a meghűlés káros következményei ellen oly biztos hatásu labdacsek kaphatók Aradon:

Rozsnyay Mátyas

Szentháromsághoz” czim. gyógyszerárában.

Egy doboz ára 1 frt o. e.

77

Láz ellen!